

Wanneer de keukentafel niet hetzelfde is als ons bureau...

Praten met kinderen lijkt op het eerste gezicht een heel voor de hand liggend iets. We doen het dagelijks met onze eigen kinderen aan de ontbijttafel, in de auto naar school, als we overleggen over onze komende vakantie of wanneer er moet beslist worden wat er voor het kerstdiner op tafel komt. Of nog, wanneer we merken dat er iets aan de hand is en we bezorgd zijn. Of wanneer we willen weten hoe het met de vriendjes gaat, of als een ruzie moet uitgepraat worden. Op zulke momenten schrikken we er niet voor terug om het gesprek aan te gaan met "menschjes" die zoveel jonger zijn dan wij.

Praten met kinderen wordt ineens een veel meer beladen iets als het moet gebeuren in een professionele context. Dan denken we twee keer na, stellen ons allerlei vragen over het hoe en wat, of we dit of dat wel correct doen. We dubben over de vraag hoe we een bepaald onderwerp moeten aansnijden. Opvallend is dat we de vaardigheden die we in het dagelijkse leven zo goed hebben uitgebouwd, ineens in twijfel trekken. Als of we schrik hebben om met onze eventuele onhandigheden of foute zinswendingen en uitspraken een kind te kwetsen. Een gesprek dat zou kunnen snijden als een vlijmscherp scalpel, waarvan een chirurg zich vlot zou kunnen bedienen, daar willen we ons en het kind te allen prijze voor behoeden.

Een gesprek aan de keukentafel over huiswerk of een ruzie in de speeltuin is natuurlijk niet hetzelfde als een gesprek over meer beladen thema's. Zeker wanneer dat gesprek niet plaatsvindt met je eigen kind, jouw kind, dat je door en door kent en dat jou door en door vertrouwt. Een gesprek aangaan als begeleider van een leerling wekt immers verwachtingen die aan de keukentafel niet gesteld worden. Zo moeten we toch wel een bepaald resultaat boeken, willen we vaak écht iets te weten komen, moeten we voor een professionele ondersteuning zorgen of wachten collega's op ons advies om na ons gesprek een behandeling te starten.

Wie professioneel met kinderen een gesprek wil aangaan, vindt in dit themanummer van Caleidoscoop een aantal ideeën en richtlijnen. We laten drie grote thema's aan bod komen. Eerst geven we aan waarin kinderen van volwassenen verschillen. Items die we in ons achterhoofd moeten houden vooraleer we aan een gesprek beginnen. Het tweede thema zet de contouren uit. Hoe organiseren we een gesprek? Wat is allemaal nodig om een gesprek vlot te laten lopen? En hoe moeten we een aantal dingen bekijken, analyseren en interpreteren? Het derde thema spitst zich toe op het gesprek zelf. Hoe beginnen we eraan, wat zeggen we best wel en, vooral, best niet. En hoe implementeren we alles waar we vooraf aan hebben gedacht?

Voor wie zich laat inspireren door deze ideeën, zal beroepsmatig spreken met kinderen niet zo'n zware klus zijn. Maar kook er vooral je eigen soep mee!

***Piet Vandebriel** is kinder- en jeugdpsychiater, lector aan de Provinciale Hogeschool Limburg en verbonden aan de Speciale Basisschool Pallieter in Overpelt. Hij is ook de bezieler van 'Kids on track'.*